

KATALOG ZNANJA

1. IME PREDMETA: GOSPODARJENJE V ŽIVINOREJI (GŽI)

2. SPLOŠNI CILJI

Splošni cilji predmeta so:

- organizirati in voditi rejo živali na kmetijskem gospodarstvu,
- pridelati varno hrano živalskega izvora brez škodljivih primesi,
- izbrati primerno vrsto in pasmo živali za rejo v različnih pogojih,
- spremljati zdravstveno stanje živali in preprečevati razvoj bolezni živali.

3. PREDMETNO-SPECIFIČNE KOMPETENCE

V predmetu si študenti poleg generičnih pridobijo naslednje kompetence:

- voditi tehnologijo priraje mleka, mesa in jajc,
- načrtovati, organizirati in voditi oskrbo, prehrano, razmnoževanje, selekcijo in prodajo domačih živali,
- spremljati priraje in voditi zahtevano dokumentacijo,
- kontrolirati proizvodnjo in izvajati selekcijo v živinoreji,
- urediti hlev in oskrbeti živali glede na etološke zahteve,
- upoštevati sanitarno-veterinarske ukrepe (zakonodajo) pri reji domačih živali in prodaji živil živalskega izvora,
- zna gospodariti na živinorejski kmetiji (obratu) in skrbeti ta varovanje okolja ter kulturne krajine,
- oceniti resnost bolezni na podlagi opazovanja zunanjih znakov in nuditi obolelim živalim prvo pomoč,
- razumeti mehanizem in delovanje obrambnega sistema;
- načrtovanja in vodenja reprodukcije v čredi živali ob upoštevanju vidika varovanja zdravja živali,
- vrednotenja upravičenosti kliničnih posegov pri ekonomsko pomembnih vrstah domačih živali,
- razvijati odgovoren odnos do ohranjanja zdravja živali in varovanja zdravja ljudi,
- organizirati delo ob upoštevanju načel varovanja zdravja živali in ljudi ter varovanja okolja.

4. OPERATIVNI CILJI

Reja govedi

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Študent:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepozna pasme goveda in rejske cilje posamezni pasem, – razloži pomen selekcije za gospodarnost reje, – načrtuje ocenjevanje plemenske vrednosti in rejske metode za odbiro plemenskih živali, – opiše kontrole proizvodnosti v govedoreji, – pozna analize krme in organoleptične ocene krme, – obvlada sestavljanje in izračun obrokov za posamezne kategorije goveda, – obvlada izdelavo krmne bilance, – presodi vpliv prehrane na gospodarnost reje posamezne kategorije goveda, – obvlada tehnologije prireje mleka in mesa – opiše vplive na kakovost mleka in mesa, – pozna načine nadzora kakovosti mleka, – opiše ocenjevanje klavnih polovic na liniji klanja, – razume etološke zahteve goveda, – presodi pomen oskrbe goveda na gospodarnost reje, – razlikuje tehnologijo reje goveda pri različnih sistemih vhlavljanja. 	<p>Študent:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izbere pasmo goveda glede na usmeritev kmetije, – oceni plemensko vrednost živali in jih odbere za pleme, – kontrolira proizvodne lastnosti pri govedu, – vodi evidence v govedoreji, – oceni kakovost krme za govedo, – sestavi in izračuna krmni obrok za posamezno kategorijo goveda, – izračuna letno krmno bilanco, – gospodarno prideluje kakovostno mleko in meso, – oceni kakovost mleka in mesa, – oskrbuje govedo, – redi in oskrbuje govedo v etološko primernih hlevih.

Reja drobnice

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Študent:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opiše pomen reje drobnice za izkoriščanje trajnega travinja in ohranjanja podeželja, – navede pasme (tudi avtohtone) drobnice in rejske usmeritve, – razume pomen selekcije za gospodarnost reje, – predvidi kontrole proizvodnosti v reji drobnice, – obvlada evidence v reji drobnice, – opiše posebnosti v prehrani drobnice 	<p>Študent:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izbere pasmo drobnice glede na usmeritev kmetije, – kontrolira proizvodne lastnosti pri drobnici in jih odbere za pleme, – vodi evidence v reji drobnice, – uredi pašnik in pase drobnico, – sestavi in izračuna krmni obrok za posamezno kategorijo drobnice, – izračuna letno krmno bilanco, – gospodarno prideluje kakovostno mleko in meso,

<ul style="list-style-type: none"> – obvlada sestavljanje in izračun obrokov za posamezne kategorije drobnice, – obvlada izdelavo krmne bilance, – razume vpliv prehrane na gospodarnost reje posamezne kategorije drobnice, – obvlada tehnologije priraje mleka in mesa – razume vplive na kakovost mleka in mesa, – pozna načine nadzora kakovosti mleka, – spozna ocenjevanje klavnih polovic drobnice na liniji klanja, – razume etološke zahteve drobnice, – razume pomen oskrbe drobnice za gospodarnost reje, – razlikuje tehnologijo reje drobnice različnih sistemih vhlavljanja. 	<ul style="list-style-type: none"> – oceni kakovost mleka in mesa, – oskrbuje drobnico, – redi in oskrbuje drobnico v etološko primernih hlevih.
--	---

Praščereja

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Študent:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepozna posamezne pasme prašičev in slovensko avtohtono pasmo prašiča, – navede posamezne tehnologije reje prašičev, – opredeli okolju in živalim prijaznejše tehnologije reje, – načrtuje razmnoževanje prašičev, – prepozna obnašanje prašičev pri razmnoževanju in opiše znake bukanja pri svinji, – načrtuje pripust ali umetno osemenitev svinje, – opredeli pomen pravilne oskrbe svinje in pujskov po porodu, – pojasni pomen in pojasni potrebo po izvajanju dodatnih ukrepov pri vzreji pujskov v prvem tednu starosti, – kontrolira plodnost in mesnatost pri prašičih, – načrtuje in organizira selekcijske postopke pri reji prašičev, – načrtuje rejo (krmljenje) pujskov, – pojasni načela pravilnega krmljenja plemenskih svinj v posameznih proizvodnih obdobjih, – načrtuje rejo in krmljenje plemenskih živali in pitancev 	<p>Študent:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razlikuje in opiše značilnosti posameznih pasem prašičev, – načrtuje različne tehnologije reje prašičev, – skrbi za živalim prijaznejši način reje in upošteva predpise za varovanje okolja, – vodi in skrbi za razmnoževanje prašičev, – opazuje živali in prepozna spremembe obnašanja v času razmnoževanja, – oceni optimalni čas za oploditev svinje in prepozna brejo svinjo, – spremlja potek prasiatve in predvidi ustrezno pomoč, – skrbi za pravilno oskrbo svinje in pujskov po porodu, – izvaja kastracijo in cepljenje pujskov, – označuje živali in jih oceni po zunanosti, – vodi dokumentacijo v praščereji, – izračuna kazalce plodnosti, – izbere primerne merjasca za oploditev, ter skrbi za izbor primerne pasme (križanca), za posamezno tehnologijo reje,

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<ul style="list-style-type: none"> - predvideva različne načine krmljenja (po volji, omejeno, kombinirano), - navede potrebe po hranilnih snoveh pri plemenskih svinjah v posameznem proizvodnem obdobju, - našteje različne vrste krmil primernih za krmljenje pitancev, - utemelji osnove krmljenja in napajanja pitancev, - razloži načela za izdelavo popolne krmne mešanice za posamezno stopnjo pitanja prašičev, - pojasni pomen transporta in pravilnega postopka z živaljo pred zakolom in v postopkih klanja, - navede primerne postopke transporta živali po etoloških načelih, - presodi možnosti uporabe živalskih kož, - utemelji ocenjevanje klavnih polovic na liniji klanja, 	<ul style="list-style-type: none"> - pripravi porodni boks in prostor za pujske, - skrbi za pravočasno sesanje pujskov, - dokrmljuje pujske v času sesanja, - prepreči izgubo pujskov pred odstavitvijo, - skrbi za optimalne klimatske pogoje v prasilišču, - upošteva normative za izračun krmnih obrokov za plemenske svinje v različnih proizvodnih obdobjih in izračuna krmni obrok, - vključuje kakovostno voluminozno krmo v krmne obroke za plemenske svinje, - izračuna krmni obrok za plemenske svinje, - pripravi krmno mešanico za posamezno kategorijo plemenskih živali, - poišče primerno popolno krmno mešanico za krmljenje, - izbere optimalni način pitanja prašičev, - pripravi krmno mešanico za pitance in vključuje v mešanico doma pridelana žita, - izračuna krmni obrok za pitance v različni teži, - preveri zdravstveno stanje živali pred transportom, - organizira transport prašičev, - vodi zahtevano evidenco (prihod – odhod), - razlikuje kvaliteto mesa različno ocenjenih klavnih polovic, - izračuna in razloži pojme klavnost, spitanost, mesnatost,

Perutninarstvo

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Študent:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navede posamezne načine reje (vzreja jarčk, reja nesnic, pitanje piščancev), - opredeli pomen proste reje kokoši in paše, - utemelji rejo plemenskih jat, - pojasni načela pravilnega krmljenja kokoši po kategorijah, - navede različne načine krmljenja, - utemelji vključevanje paše v prehrano kokoši, - načrtuje nakup, porabo in pravilno skladiščenje krmnih mešanic, - zagotavlja human odnos do živali, - načrtuje ureditev hleva v skladu z etološkimi potrebami perutnine in ekološkimi zahtevami varovanja okolja, - zagotavlja zdravstveno varstvo kokoši, - opiše zoohigienske normative pri vzreji perutnine, - navede najpogostejše bolezni perutnine, - pozna sredstva in ukrepe za zatiranje zajedavcev in preventivno varstvo perutnine, - načrtuje uporabo sredstva za dezinfekcijo, dezinfekcijo in deratizacijo živinorejskih objektov, - prepozna kakovost jedilnih in valilnih jajc ter piščančjega mesa, - opiše nastanek in zgradbo jajca, - navede fizikalne lastnosti jajc in kakovost jajčne vsebine, - pozna prehransko vrednost jajca, - navaja lastnosti valilnih jajc (notranja in zunanja kakovost) in opiše postopek valjenja, - pojasni prehransko vrednost piščančjega mesa in jajc, - načrtuje postopke razvrščanja jedilnih jajc, pakiranja in skladiščenja, 	<p>Študent:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrbi za vzrejo piščancev, - pripravi vzrejališče, - načrtuje rejo jarčk, kokoši nesnic in piščancev za pitanje, - določi količino popolne krmne mešanice za posamezno kategorijo kokoši na dan, - oskrbuje in krmi jarčke, kokoši nesnice in piščance za pitanje, - poskrbi za pašo in izpust glede na način reje in zakonodajo, - loči kvalitetno krmo od pokvarjene, - vodi evidenco porabe in nakupa krme, - skrbi za pravilno skladiščenje koncentrirane krme, - upošteva optimalno gostoto naselitve za posamezno rejo kokoši, - izračuna skladiščne kapacitete za skladiščenje živinskih iztrebkov (gnoj, gnojevka), - načrtuje osvetlitev hleva glede na kategorijo, - skrbi za nastil v gnezdih, - spremlja zdravstveno stanje živali, - loči zdravo in bolno žival, - nadzira pojav zunanjih in notranjih zajedavcev, - izvaja preventivne ukrepe zdravstvenega varstva kokoši, - izvaja preventivno cepljenje, - skrbi za izvajanje DDD živinorejskih objektov z dovoljenimi sredstvi, - izračuna nesnost v jati, - pripravi jajca za valjenje, - skrbi za gnezda, pobiranje jajc, sortiranje in transport, - razvršča jajca po teži in kakovosti v razrede, - skrbi za optimalno skladiščenja jedilnih in konzumnih jajc, - organizira transport kokoši in jajc,

Gospodarjenje na živinorejskem obratu – kmetiji

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Študent:</p> <ul style="list-style-type: none">- načrtuje razvojne možnosti za kmetijo ali živinorejski obrat,- pozna stanje kmetije,- utemelji gospodarski pomen posodobitve ali preusmeritve kmetije,- analizira in načrtuje proizvodnjo in trženja na kmetiji.	<p>Študent:</p> <ul style="list-style-type: none">- izdelava načrt letne porabe krme,- izdelava načrt priraje živalskih proizvodov,- načrtuje nakup manjkajoče krme,- predvidi realne investicije na kmetiji.

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN POSEBNOSTI V IZVEDBI

- vsaj 80% prisotnost na vajah
- opravljene laboratorijske in terenske vaje,
- izdelana in predstavljena seminarska naloga,
- izvajanje reje živali v sodelovanju s praktičnim izobraževanjem,
- opravljen ustni izpit

Za izvajanje tega predmeta je potrebno ustrezno opremljeno šolsko posestvo ali medpodjetniški izobraževalni center za izvajanje živinorejske prakse.